

**PRIJEDLOG IZMJENA
ZAKONA O CESTOVNOM PRIJEVOZU FBiH
(„Službene novine FBiH“ br. 28/06 i 2/10)**

Član 9. važećeg Zakona o cestovnom prijevozu F BiH glasi:

Motornim vozilom kojim se vrši prijevoz može upravljati osoba koja ispunjava uvjete utvrđene propisima o sigurnosti prometa na cestama.

Osoba iz stava 1. ovog člana mora imati i:

- *najmanje III stepen stručne spreme za zanimanje vozač motornog vozila i*
- *manje od 65 godina starosti.*

Odredba stava 2. ovog člana u pogledu stručne spreme ne primjenjuju se na zaposlenike koji u vezi sa obavljanjem poslova svog radnog mjesta, osim poslova iz djelatnosti prijevoza i rentakar prijevoza kada se vozilo iznajmljuje sa vozačem, upravljaju motornim vozilom za koje je potrebna vozačka dozvola za "B" kategoriju.

Odredba stava 2. ovog člana u pogledu starosnog ograničenja ne primjenjuju se na osobe koje upravljaju motornim vozilom "B" kategorije i vrše prijevoz za vlastite potrebe.

Prijedlogom izmjena Zakona o cestovnom prijevozu Federacije Bosne i Hercegovine predviđene su slijedeće izmjene:

U članu 9. stav 2. alineja 1. mijenja se i glasi:

- *iza riječi “stručne spreme” brišu se riječi: “za zanimanje vozač motornog vozila”-.*

O B R A Z L O Ž E N J E

U posljednje 2-3 godine, veliki broj prijevoznčkih firme, putničkog i teretnog saobraćaja, u Federaciji Bosne i Hercegovine suočavaju se sa ogromnim problemom nedostatka vozača autobusa i teretnih motornih vozila C i D kategorije. Problem sa nedostatkom voznog osoblja nastaje zbog povećanog obima poslova u djelatnosti prijevoza u BiH kao i velika potražnja za voznim osobljem i sve češći njihov odlazak na rad u zemlje Evropske unije.

S druge strane, edukacija i priliv novih vozača motornih vozila iz srednjih škola je nedovoljan i ni približno ne može da zadovolji potrebe privrede, tako da se velika većina prijevoznika u Federaciji Bosne i Hercegovine suočava sa sve izraženijim problemom popunjavanja radnih mjesta vozača autobusa i teretnih kamiona. Također, mnogi gradovi i općine u Federaciji BiH nemaju srednjoškolske ustanove koje bi školovale ovakve kadrove te je i to jedan od razloga koji doprinosi deficitu navedenog kadra. Vanredno školovanje za sticanje zvanja „vozač motornih vozila“ iziskuje velike troškove te određeni vremenski period koji je neophodan da bi se izvršila prekvalifikacija iz jednog u drugo zanimanje. Na kraju, otvaranje tržišta rada u zemljama EU doprinijelo je odlivu stručnog i kvalifikovanog kadra (vozača) te stvara deficit istog na tržištu F BiH.

Problem je toliko izražen da prijete značajnim smanjenjem obima prijevoza putnika i roba, odnosno prepuštanje prijevoza putnika i tereta stranim prijevoznicima iz regiona i EU, što bi zbog nedostatka voznog osoblja moglo dovesti do zatvaranje djelatnosti pojedinih firmi što bi prouzrokovalo ogromne štete kako u procesu proizvodnje roba tako i u sferi javnog prijevoza putnika.

U Federaciju BiH, gdje možete posjedovati diplomu završenog fakulteta ili bilo koje srednje škole, ako nemate završen „III stepen stručne spreme za zanimanje vozač motornog vozila“, ne možete dobiti certifikat za obavljanje poslova vozača autobusa ili kamiona. Za razliku od Federacije BiH, praksa zemalja Evropske unije je da na mjesto vozača može da se zaposli svaka osoba sa završenom

srednjom školom, (u nekim temljama i bez završene srednje škole) koja ima odgovarajuću kategoriju za upravljanje autobusom, odnosno teretnim motornim vozilom. Također, zakonodavstvo u Republici Srpskoj izmijenjeno je čime je omogućeno da osobe sa završenom srednjom školom, bilo kojeg zanimanja, i položenim ispitom za određenu kategoriju, mogu biti uposlene na radno mjesto vozača. Ovakvim zakonskim rješenjima prijevoznice firme iz drugog entiteta značajno su u prednosti i povoljnijem položaju u odnosu na prijevoznice firme iz Federacije Bosne i Hercegovine. Također, prijevoznice firme i FBiH, zbog nedostatka voznog osoblja, sve više upošljavaju osobe sa potrebnom kvalifikacijom iz Republike Srpske.

Imajući u vidu naprijed navedeno, te probleme sa kojima se susreću kako prijevoznice firme tako i svako privredno društvo koje ima potrebu za voznim osobljem, ova inicijativa za izmjenu odredbi člana 9. Zakona o cestovnom prijevozu Federacije Bosne i Hercegovine, ima puno opravdanje. Usvajanjem ovih izmjena obezbijedit će se ambijent kojim se privrednim društvima omogućava normalno funkcionisanje, a mladim ljudima koji imaju završenu srednju školu i položen vozački ispit za odgovarajuću kategoriju vozila, da se lakše mogu uposliti kao vozači koji obavljaju značajan obim javnog prijevoza putnika i roba i time omogućava nesmetano funkcionisanje proizvodnje roba i pružanja usluga.